

פרסום ראשון

צילומים מכת"ק (הגהות ומענות), ורקע
הקשורים ללקוטי שיחות חלק י"א תרומה א'

לקוטי שיחות
PROJECT
LIKKUTEI
SICHOS

יו"ל לתועלת משתתפי פרוייקט לקוטי שיחות

דברי רקע

השבוע לומדים במסגרת "פרוייקט לקוטי שיחות" השיחות בחי"א לפ' תרומה. שיחה א' שבחי"א הוא משיחת ש"פ ויק"פ תשכ"ג, שבשנת תשל"ג הוגהה ונדפסה בליקוט השבועי.

בצילומים שמתפרסמים כאן **בפרסום ראשון** נראה איך משיחת ש"פ ויק"פ תשכ"ג נאמרה כביאור והסבר לענין שהקשו המניחים ושאלו את הרבי על פרטים בליקוט השבועי שי"ל לקראת שבת ויקהל פקודי תשכ"ג (ונדפס אח"כ בלקוטי שיחות חלק ג שיחה לפרשת וקהל), שכמענה לשאלתם הסביר הרבי והרחיב בפרטיות בשבת על ענין זה.

הצילומים כאן הם מג' שלבים:

(א) הגהה ראשונה על הליקוט השבועי לש"פ ויקהל פקודי תשכ"ג.

(ב) תשובה לשאלת המניחים על מה שחשבו לתרץ ולתווך (ע"פ הגהות הנ"ל) בין המבואר בליקוט זה להמבואר במקומות אחרים בלקוטי שיחות.

(ג) הגהה שני' על ליקוט הנ"ל, שבו הוסיף הרבי כמה קטעים בגוכתי"ק ובהם הבהיר בקצרה את הענין.

*

כדי להבין את השתלשלות הדברים נסקור את הענין בקצרה [מפני קוצר הזמן הבא לקמן הוא סקירה וקיצור בלבד (ועל אחריות הכותבים בלבד), וכמובן יעיינו הקוראים בזה ויעירו ויאריכו בביאור הדברים בקובצים וכיו"ב]:

בלקו"ש ח"א בשיחה לפ' תרומה וכן בשיחה לפ' תשא מבואר ענין תרומת האדנים, שהטעם שבתרומה זו נתנו כל ישראל סכום שוה – מחצית השקל ולא יותר, הוא מפני שהאדנים שהם יסוד המשכן, מורים על העבודה של קבלת עול שבא מצד עצם הנשמה, שלמרות שעבודה זו נמוכה היא ואין בה גילויים, מ"מ הרי היא יסוד העבודה ומושרשת בעצמות, ובקבלת עול שווים כל ישראל. משא"כ תרומת המשכן מורה על העבודה עם כוחות פנימיים ומקיפים, שבעבודה זו כל אחד שונה מחבירו, ולכן תרומה זו לא היתה שוה לכל אלא כל אחד תרם כפי נדבת לבו.

והנה, בליקוט שי"ל לקראת ש"פ ויק"פ תשכ"ג [משיחת ש"פ שמיני תשכ"ב] העלה הרבי את השאלה, מדוע מצינו חילוק בין תרומת האדנים לתרומת המשכן, שבתרומת האדנים נתחייבו רק אנשים בני עשרים ומעלה, ולא הנשים והטף, משא"כ בתרומת המשכן נתחייבו כל ישראל, ומצד שני בתרומת האדנים היתה סכום התרומה שוה לכל ובתרומת המשכן היו שונים אחד מרעהו.

וע"ז מתורץ בשיחה שם, ע"פ הידוע שהמשכן בא לכפר על חטא העגל, ואמיתית הכפרה על חטא העגל שהוא חטא ע"ז הוא להראות שאין עוד, ואין שום מציאות בעולם שהוא חוץ ממנו ח"ו, וענין זה הוא ע"י העבודה ב"כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו", שבזה מראים שגם דברי

הרשות אינם חוץ ממנו ח"ו.

ובעבודה זו עצמה – ישנו חילוק בין "כל מעשיך יהיו לשם שמים" (שנשארים דברי הרשות – ורק שנעשים לשם שמים) ל"בכל דרכיך דעהו" (שעניני הרשות עצמם נעשים קדושים).

בשיחה כפי שהוכנה להגהה, נתבאר שכמו שבעבודת האדם העבודה ד"בכל מעשיך כו" היא הכנה לבוא למדרגת "בכל דרכיך דעהו", כן הוא גם במשכן, שהאדנים הם "הכנה" והיסוד לעבודת המשכן עצמו. והיות שהאדנים הם רק הכנה למשכן (בעבודת האדם – הבחי' של "לשם שמים"), לכן לא נרגש בהם אמיתית אחדות ה', ולכן אינם מהווים תיקון אמיתי על חטא העגל, כי על ידם לא מושללת בתכלית הפירוד מאלקות. ולכן תרומת האדנים מורה על עבודת "בכל מעשיך" ותרומת המשכן על "בכל דרכיך דעהו".

ומכיון שאמיתית התיקון על חטא ע"ז הוא רק בעבודת בכל דרכיך דעהו, לכן רק בתרומת המשכן נתחייבו גם הנשים והטף, שהרי חטא העגל ה' בכל ישראל, משא"כ בתרומת האדנים – שמורה על עבודת כל מעשיך יהיו לשם שמים – שהיא הכנה בלבד לעבודת המשכן – נתחייבו רק האנשים בני עשרים ומעלה.

וענין זה מתבאר שם כך: בחטא ע"ז יש אופן שבו היא פועלת בכחות הגלויים, ויש איך שהיא פועלת בעצם הנשמה, וכן בשני העבודות הנ"ל – העבודה דכל מעשיך יהיו לשם שמים – הנה מזה שלא נרגש אצלו עדיין קדושה בדברי הרשות עצמם הרי זה ראי' שלא הגיע לעצם ממש, ורק ב"כל דרכיך דעהו" נרגש העצם. ולכן בתרומת האדנים – השייכת לכחות הגלויים ולא לעצם – נתחייבו רק הגדולים – אלו השייכים לכחות הגלויים, משא"כ בתרומת המשכן השייכת לעצם – נתחייבו כל ישראל.

*

כשהכניסו המניחים השיחה להגהה, הכניסו פתק, בו שאלו שלכאורה ישנה סתירה בין המבואר בשיחה זו שתרומת האדנים מורה על העבודה בכחות הגלויים, ותרומת המשכן על עצם הנשמה, להביאור בלקו"ש ח"א שמבואר להיפך ממש לכאורה, שתרומת האדנים מורה על עבודת הקב"ע השייך לעצם הנשמה, ותרומת המשכן לכחות הגלויים.

פיתקא זו לא הגיע לידינו, אבל מוזכר בשאלת המניחים דלהלן. כנראה, הרבי לא ענה ישירות על פיתקא זו.

*

על מה שנכתב בשיחה שתרומת האדנים מורה על העבודה של "כל מעשיך יהיו לשם שמים" שהיא הכנה בלבד, ולא נרגש בה אמיתית אחדות ה', כתב הרבי בהגהה ראשונה [הבא לקמן התוכן בלבד] ושינה שתרומת האדנים מורה על עבודת הקבלת עול של מודה אני שהיא קודם התפלה שממנה באים להתחלת העבודה – כל מעשיך לשם שמים. ובמה שכתבו שבתרומת האדנים לא נרגש אמיתית אחדות השם הוסיף הרבי ושינה ל"אמיתית עומק ההבנה באחדות השם" [צילום 1-3].

*

בהמשך להגהה זו כתבו המניחים לרבי [צילום 4], ושאלו שאולי כוונת הרבי בהגהות הנ"ל היתה לתרץ הסתירה ששאלו בפיתקא לתווך בין המבואר בשיחה זו שתרומת האדנים מורה על העבודה בכחות הגלויים, ותרומת המשכן על עצם הנשמה, להביאור בלקו"ש ח"א שתרומת האדנים מורה על עבודת הקב"ע השייך לעצם הנשמה, ותרומת המשכן לכחות הגלויים.

וכתבו המניחים שלכאורה בהגהות הנ"ל תירץ הרבי את השאלה שהכניסו קודם, בזה שכתב שתרומת האדנים מורה על קב"ע ומודה אני, ורק שמזה באים להתחלת העבודה דלשם שמים. ועי"ז מתורץ הענין, כי תלוי על מה מדובר: אם מדובר על עצם הענין, הרי העבודה דאדנים – הוא קב"ע ושייך לעצם ממש, משא"כ תרומת המשכן – שייכת לכחות הגלויים בלבד. אך אם מדובר על **הבנת השכל** – הרי מכיון שהתוצאה מתרומת האדנים – קב"ע – היא העבודה ד"לשם שמים" בלבד – הרי בהבנת השכל שייכת היא לכחות הגלויים. ובתרומת המשכן דווקא מתבטא – בהבנת השכל – יחוד עצם הנשמה בעצמות.

וסיימו "אם זה נכון? גם אם נכון, חסר עדיין הביאור מפני מה ענין סכום השוה ולא כפי נדבת לבו שייך למעלת הקב"ע שמצד עצם ממש, וענין השתתפות הטף שייך למעלת ההבנה המבטאת את העצם?

בהיות שכללות השאלה (הסתירה מכאן לפ' תשא) פשוטה ביותר, והרבה קוראים יעמדו על זה – אולי אפשר לבאר זאת בקצרה עכ"פ, ונסדר זאת בהערה".

*

במענה לשאלתם – תיקן הרבי בגוף דבריהם כו"כ דברים, ועל כללות ביאורם סימן סימן שאלה, ובסוף העמוד כתב פתק חריף, ותוכן הדברים [צילום 4]:

בהתחלה כתב הרבי אל המניחים, שבדבריהם עירבו את פרטי הענין עם כללותם וכו', ואם יהי' שעת הכושר יבאר את הענין בהתוועדות של אותה שבת.

ואח"כ כתב הרבי ביאור הענין בקצרה, ונקודת הדברים שישנם ג' פרטים:

(א) מודה אני שהיא "התחלה – הכנה".

(ב) ק"ש ותפלה – "בנין הגוף – משכן".

(ג) עבודת כל היום – "תכלית הבני' הנ"ל".

ובענין הב' נתחייבו רק האנשים בני עשרים ומעלה, ומצד שני נוסח התפילה שווה לכל.

ונמצא, שלא כפי מה שחשבו המניחים שתרומת האדנים היא העבודת דקב"ע לבד – מודה אני, אלא תרומת האדנים מורה גם על העבודה עצמה, ק"ש ותפלה, שהיא עבודת "התפשטות הנשמה בגוף" – (שהיא עבודה **הבאה כתוצאה** מקבלת עול).

*

בהמשך לזה, בהגהה שני' דשיחה הנ"ל [צילום 5-6] השמיט הרבי את כל הענין דתרומת האדנים היא העבודה ד"כל מעשיך יהיו לשם שמים" ותרומת המשכן - העבודה ד"בכל דרכיך דעהו", וגם מחק את כל המשך הביאור בשייכות העבודות הנ"ל לתיקון חטא העגל, והוסיף והג' הלשון בהם מדובר על תרומת האדנים (שבמקום שיהי' כתוב שהם "הכנה" לענין המשכן, תיקן הרבי שהם "יסוד והתחלה" למשכן), ואח"כ הוסיף בגוכתי"ק שני קטעים שלמים [צילום 7], ונקודת הדברים:

תרומת האדנים היא העבודה דקב"ע, מודה אני וגם התחלת העבודה עצמה, ואח"כ מבאר בשני הקטעים שהוסיף בגוכתי"ק, שעבודה זו היא הכנה לעבודת "כל מעשיך" ו"בכל דרכיך דעהו", כי קודם שני עבודות אלו צריך להיות עוד עבודה, עבודה שמצד אחד קשורה עם העצם, ומצד שני קשורה עם כל הכוחות, ולכן שייך דוקא במי שאצלו מאיר כל הכוחות בגלוי. ועד"ז הוא באדנים, שמצד אחד הוא אותו סכום כולם (מצד השייכות לעצם), ומצד שני הוא רק באלו מבין עשרים שנה ומעלה (אלו שאצלם מאיר בגלוי כל הכוחות פנימיים).

ונמצא, שבשני קטעים הנ"ל ביאר הרבי את נקודת התיווך, שתרומת האדנים היא לא רק קב"ע גרידא אלא המשכת עצם זה לתוך כחות הגלויים, שעבודה זו היא הכנה להמשך תכלית בניית המשכן - כל מעשיך יהיו לשם שמים ובכל דרכיך דעהו.

*

בהתוועדות השבת אכן ביאר הרבי באריכות תוכן ענין תרומת האדנים ותרומת המשכן ע"פ הנ"ל, ושיחה זו הוגהה ונתפרסמה בלקו"ש חי"א שיחה א' לפ' תרומה.

*

הגהות ומענות אלו נמסרו לנו ע"י אחד מאנ"ש שי', וזכות הרבים תלוי' בו.

הגהה ראשונה

1

- ב -

ווערן קטנים נישט באשטראפט, אויסער פאר דעם חטא פון עבודה זרה. ווי דער דין
איז ביי עיר הנדחה, וואס דער חטא איז א עבודה זרה, איז דער עונש אויף אלע
איינוואוינער פון שטאט. און וויבאלד אז דער חטא העגל האט אנגעריסן אלע
אידן, דערפאר האבן אויך אין זיין תיקון זיך געדארפט משתתף זיין אלע אידן,
אויך סוף.

ס'איז דאך אבער נישט פארשטאנדיק: דער מחצית השקל איז דאך אויך געווען
א כפרה אויפן חטא העגל, איז פארוואס האבן זיך אין מחצית השקל משתתף געווען
נאר אנשים. "מבן עשרים שנה ומעלה" און אין די נדבות צום משכן האבן זיך
משתתף געווען אלע אידן?

מוז מען דאך זאגן, אז אין דעם תיקון פון חטא העגל זיינען געווען
צוויי חלקים: איין חלק פון דעם תיקון האט זיך אויפגעטאן דורך דער עבודה
פון די גדולים, און דער צווייטער חלק - דורך דער עבודה פון אלע אידן.

ג. דער חטא פון עבודה זרה האט נישט כפירה לגמרי אין דעם אויבערשטן, *
נאר אויך דער האלטן אז עס זיינען פאראן זעלבסטשטענדיקע כחות אויסער דעם
אויבערשטן. אין איידעלערן אופן, איז דער ענין פון עבודה זרה: דאס טראכטן אסאך
אז ס'איז דא א מציאות אויסער אים.

אז ס'איז דא א מציאות אויסער אים. (אויסער אים, נאר אויך)
צו קעגנזאץ צו עבודה זרה - איז אחדות ה': דאס דערהערן און דערפילן
אז "אין עוד מלבדו", ווי ס'שטייט "א-ל עולם": נישט א-ל העולם, וואס וואלט
געמיינט אז וועלט איז א מציאות און דער אויבערשטער איז א בעל-הבית אויף אים,
נאר "א-ל עולם", - די גאנצע מציאות פון וועלט איז אלקות.

אס דער הרבש מאנט ארויס ביי א אידן די עבודה פון "וכל מעשיך יהיו
(אלע דיינע מעשים זאלן זיין) לשם שמים". וויבאלד אז ביי אים איז אפגעלייגט
אז דער אויבערשטער איז נישט נאר א בעל-הבית אויף דער גאנצער וועלט, ד.ה.
אז וועלט איז א מציאות פאר זיך און ער איז בעל הבית אויף אים, נאר די
גאנצע מציאות פון עולם אליין איז אלקות, במילא איז זיין הנהגה אין אן אופן
וואס אלע זיינע מעשים זיינען לשם שמים: נישט נאר וואס א איד וועט מוותר זיין
אויף זיינע פארשידענע ענינים צוליב דעם ציווי ה' (הנהגה קען אויך
- זיין -

- .. וואס דער חטא איז א עבודה זרה. ..
- .. אויף אלע איינוואוינער פון שטאט אויך טף** ..
- .. אויך טף** ..
- .. נאר אויך דער האלטן געדאנק אז עס זיינען פאראן ..
- ..
- .. אין א איידעלערן אופן. ..
- .. און דער קעגנזאץ צו עבודה זרה. ..
- .. נאר די גאנצע מציאות פון עולם אליין איז נאר דער
- .. כח פון אלקות. ..
- .. (וויבאלד אזא הנהגה קען אויך זיין. ..

זיין מצד דעם הרגש פון "א-ל העולם", אז דער אויבערשטער איז בעל הבית אויף
אים מיט אלע זיינע זאכן), נאר עס זיינען ביי אים מלכתחילה ניטא קיין
אייגענע ענינים, ס'איז אלץ לשם שמים.

אין דעם קומט צו נאך א נקודה; ווי דער אלטער רבי איז מדגיש:⁽¹¹⁾ "אין

עוד", אז די גאנצע וועלט איז אין ואפט ממש, און זי ווערט ניט אנגערופן
אפילו מיטן נאמען "עוד", וואס איז פון לשון ספל (כמאמר רז"ל: "יהודה ועוד

לקרא").⁽¹²⁾ און אזא דערהער מאנט ארויס ביי א אידן די עבודה פון "בכל דרכיך

דעהו", אז אויך די דברי הרשות אליין זאלן ווערן ביי אים אן עבודה, אז אין

זיי אליין זאל זיין "דעהו". ניט נאר זיינע מעשים זאלן זיין לשם שמים,

צוליב דעם אויבערשטן (ווי א דבר ספל וואס פאר זיך איז ער גארניט, נאר

זיין מציאות איז אינגאנצן צוליב דעם עיקר, אבער על כל פנים א דבר ספל

איז ער), נאר די דברי הרשות אליין זיינען אויך קדושה.⁽¹³⁾

און דעריבער איז דער משכן געווען א כפרה אויפן חטא העגל. ענין המשכן

איז "ו/עשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוך כל אחד ואחד,⁽¹⁴⁾ אז דער אויבערשטער

איז שורה אין יעדער אידן דורך דעם וואס ער מאכט א מקדש פון זיינע דברי

הרשות. און דערפאר איז עשיית המשכן א כפרה אויפן חטא עבודה זרה, ווייל

אין אים דריקט זיך אויס די אמיתית היחוד און תכלית השלילה וההיפך פון

עבודה זרה.

ד. בכדי צוקומען צו דער עבודה פון "בכל דרכיך דעהו" דארף מען פריער

אנהויבן מיט דער עבודה פון "וכל מעשיך יהיו לשם שמים", און פון דעם קען

מען שפעטער צוקומען צו אמיתית היחוד - "בכל דרכיך דעהו", און דורך דעם

ווערט אויפגעטאן דער "ושכנתי בתוכם, בתוך כל אחד ואחד".

פונקט ווי אין דער עבודה הפרטית פון יעדער אידן דארף זיין א הכנה

צום ענין המשכן (די עבודה פון "וכל מעשיך יהיו לשם שמים" פאר "בכל דרכיך

דעהו"), אזוי איז עס אויך אין משכן הכללי: די אדנים זיינען געווען א יסוד

און א הכנה צו דעם בנין פון משכן.

און ווייל די אדנים זיינען נאר א הכנה צום משכן (אין עבודת האדם, די

- בחי' -

.. וואס איז פון לשון באווייזט אויף טפל ..

בחי' לשם שמים" דריקט זיך אין זיי נאך נישט אויס די אמיתות פון אחדות ה',
 און במילא זיינען זיי נאך נישט קיין תיקון אמיתי אויפן חסא העגל, וויבאלד
 אז דערמיט איז מען נאך נישט שולל אינגאנצן דעם פירוד פון אלקות,
 און דעריבער האבן זיך אין דער תרומת האדנים באטייליקט נאך אנשים
 גדולים און נישט נשים און קטנים, ווייל אדנים זיינען נאך נישט קיין אמת'ער
 תיקון אויף דעם חסא וואס האט אנגעריירט אלעמען (אנדערש ווי ביי תרומת המשכן,
 וואו אלע אידן האבן זיך משתתף געווען ווייל דער משכן איז א תיקון אויפן
 חסא עבודה זרה וואס האט אנגעריירט אלע אידן).
 ד. די ערקלערונג דערפון איז:

אין דער מצוה פון אמונה אין אחדות ה', און אזוי אויך אין דער לא תעשה
 וואס אין דעם - "לא יהי' לך וגו'", זיינען פאראן צוויי ענינים: א) זיי
 זיינען פון די תרי"ג מצוות און, ווי אלע מצוות, האבן זיי א שייכות צו אמת
 כחות פנימיים, אין וועלכע ס'איז דא אן אונטערשייד צווישן גדולים און
 קטנים; צווישן אנשים און נשים. ב) זיי רירן אן אין עצם הנשמה, און אין
 דעם זיינען אלע אידן גלייך.¹⁵
 און אין דעם באשטעט דער חילוק צווישן תרומת האדנים - "וכל מעשיך
 יהיו לשם שמים", און נדבת המשכן - "בכל דרכיך דעהו": די עבודה פון לשם
 שמים רירט נאך נישט אן אין עצם הנשמה ממש, ווארום מצד עצם הנשמה זיינען
 אידן מיט דעם אויבערשטן פאראייניקט בתכלית היחוד, "ישראל וקודשא בריך הוא
 כולא חד", א איד דערהערט אז "אין עור מלבדו"; און וויבאלד אז זיין עבודה
 איז נאר לשם שמים און ער איז נאך פארבליבן א ספל'דיקע מציאות - איז א
 ראי' אז ס'האט אים נאך נישט אנגעריירט אין עצם, ובמילא איז תרומת האדנים
 געווען תיקון אויף דעם פרט פון חסא עבודה זרה וואס האט אנגעריירט אין כחות
 פנימיים און אין וועלכע עס זיינען פאראן חילוקים צווישן גדולים און קטנים
 וכו', אבער די עבודה פון "בכל דרכיך דעהו" איז מצד עצם הנשמה, דערפאר איז
 עס א תיקון אויף חסא עבודה זרה ווי ער האט אנגעריירט אין עצם הנשמה, און
 אין דעם זיינען אלע אידן גלייך.
 (משיחת ש"פ שמיני חשכ"ב)

.. (אין עבודת האדם, די בחי' פון קבלת עול פון מודה
 אני, נאך פאר'ן דאוונען (עבודה) וואס פון דעם קומט
 מען צו התחלת העבודה - "לשם שמים") ..
 .. די אמיתות עומק ההבנה פון אחדות ה' ..
 .. וויבאלד אז דערמיט איז מען נאך נישט שולל
 אינגאנצן דעם פירוד פון עוד און טפל צו אלקות ..
 .. ווייל אדנים זיינען נאך נישט קיין דער גאנצער
 אמת'ער תיקון ..
 .. זיי זיינען פון די תרי"ג מצוות (מער נישט וואס נאר
 זיי זיינען מצות כללים) ..

4

לבו כו' .
אם במה שנתקן בסעיף ד' שאדנים היא העבודה קב"ע ההנהגה באים התחלת
העבודה לשם שמים' (ולא כמו שהי' כתוב בהנהגה שאדנים עצמם היא העבודה דל"ש),
שבהעבודה דל"ש אין מתבטא אמיית עומק ההבנה דאחדות ה', מתורץ שאלה הנ"ל.
כי העבודה קב"ע באה מצד העצם, ולכן האדנים שייכים להעצם יותר מכללות המשכן,
כמבואר בליקוט לפ' תשא. אלא שהחוצאה המסובבת ממנה - לשם שמים, לא מתבטא בה
עומק ההבנה של אחדות ה'. היינו בהבנת המשכן / שייכים האדנים לכחות הגלויים, (21)
וכללות המשכן להעצם. כי בענין בכ"ז דעו מתבטא יותר ההבנה דאחדות ה', התקשרות
ויחוד עצם הנשמה בהעצמות. אלא שכ"ז הוא רק בנוגע להבנה. משא"כ באמיית
הענין, הרי העבודה בכ"ז דעו היא רק מצד הבנת אחדות ה', כחות הגלויים, (אלא
שבענין הגילויים קרובה יותר להעצם), ואדנים שענינם קב"ע שייך להעצם ממש
(אלא שבגילוי ובהבנה לא מתבטא (בהמסובב ממנה, לשם שמים) התקשרות ויחוד עצם
הנשמה בהעצמות).

בהיות שכללות השאלה (הסתירה מכאן לפ"חשא) פשוטה ביותר, והרבה קוראים יעמדו על זה - אולי אפשר לבאר זאת בקצרה עכ"פ, ונסדר זאת בהערה.

[illegible]

ב"ה. בענין מ"ש בהשיחה סעיף ד' וה' שאדנים שייך להעבודה דלשם שמים - כחות הגלויים, וכללות המשכן להעבודה של בכ"ד דעהו - עצם הנשמה, שלכן לא השתתפו טף בתרומת האדנים ורק בכללות נדבת המשכן, שאלנו בפיתקא מהמבואר בקצרה בליקוט לפ' תשא, ובארוכה בליקוטי שיחות פ' תשא (ע' 181, וגם בפ' תרומה). שאדנים נוגע לעצם הנשמה, שבה כולם שוים, ולכן העשיר לא ירבה כו', משא"כ כללות המשכן שייך לכחות הגלויים, שיש בהם התחלקות, ולכן נדב כל אחד כפי נדבת לבו כו'.

אם במה שנתקן בסעיף ד' שאדנים היא העבודה הבאה מצד דקב"ע דוקא ~~שמונה באים~~ וכמוכח מתחילין בהתחלת העבודה, שהיא "לשם שמים" (ולא כמו שהי' כתוב בהנחה שאדנים עצמם היא העבודה דלש"ש), שבהעבודה דלש"ש אין מתבטא אמיתית עומק ההבנה דאחדות ה', מתורץ שאלה הנ"ל. ~~כי העבודה~~ וקב"ע באה מצד העצם, ולכן האדנים שייכים להעצם יותר מכללותה משאר הפרטים שבמשכן, כמבואר בליקוט לפ' תשא. אלא שהתוצאה המסובכת ממנה - לשם שמים, לא מתבטא בה עומק ההבנה של אחדות ה'. היינו שבחבנת השכל שהאדנים שייכים לכחות הגלויים; (אבל מצד קב"ע) ותכלית וכללות המשכן להעצם. כי בענין בכ"ד דעהו מתבטא יותר ההבנה דאחדות ה', התקשרות ויחוד עצם הנשמה בהעצמות. אלא שכ"ז הוא רק מצד הבנת אחדות ה', כחות הגלויים, (אלא שבענין הגילויים קרובה יותר להעצם), ואדנים שענינם קב"ע שייך להעצם ממש (אלא שבגילוי ובהבנה לא מתבטא (בהמסובכת ממנה, לשם שמים) התקשרות ויחוד עצם הנשמה בהעצמות). [על סיום הקטע "אלא שכ"ז . . הנשמה בהעצמות" - כתב הרבי: ?].

אם זה נכון? גם אם נכון, חסר עדיין הביאור מפני מה ענין סכום השוה ולא כפי נדבת לבו, שייך למעלת הקב"ע שמצד עצם ממש, וענין השתתפות הטף שייך למעלת ההבנה המבטאת את העצם?

בהיות שכללות השאלה (הסתירה מכאן לפ' תשא) פשוטה ביותר, והרבה קוראים יעמדו על זה - אולי אפשר לבאר זאת בקצרה עכ"פ, ונסדר זאת בהערה.

*

בחרים בענינים הכי מסונפים וכי מסובכים, מערבים פרטי הענין עם כללותו וכוונתו ותכליתו וההכנה אליו -

ולאח"ז רוצים שיהי' הכל מובן ובלי קושיות ויתבאר הכל . . בהערה!!

ואולי תהי' שעת הכושר בהתועדות דש"ק הבע"ל לבאר בהנ"ל.

יש להבין הנ"ל (וזה אפשר לצמצם בהערה) מהדין ע"פ נגלה - איך באים ל"ושכנתי בתוכם" - שזהו ג"כ תכלית המשכן.

ההתחלה והיסוד (ראה תניא רפ מא)

(א) מודה אני קב"ע מ"ש וכיו"ב - (וזהו ההתחלה - הכנה) - וזהו גם בקטנים ונשים (ראה שו"ע או"ח רס"ע וס' קו).

עדיין נשמה (רק) באפו.

לאח"ז -

(ב) "בנין" הגוף - משכן (התפשטות הנשמה בכל הגוף) ע"י ק"ש ותפלה - שרק גדולים מחויבים (כי הנשים וקטנים נפטרו ב(א)). וביחד עם זה הנוסחא בדיבור שווה בכל (לא רק ק"ש כ"א גם בתפלה - ראה רמב"ם ריש הל' תפלה) בהעיקרים ומקום להוספה.

(ג) עבודת כל היום - תכלית הבני' הנ"ל - והסדר: מן הקל (לש"ש) אל הכבד (בכל דרכיך) ועד אשר - וימלא כבוד ה'.

ובעבודה זו - כמה ענינים (מצות) דנשים וטף. ושונה לפי כאו"א

הגהה שני'

5

איז ער גארניט, נאר זיין מציאות איז אינגאנצן צוליב דעם
עיקר, אבער על כל פנים א דבר ספל איז ער, נאר די דברי
הרשות אליין זיינען אנפ קדושה 17).

און דעריבער איז דער משכן געווען א כפרה אויפן חטא
העגל. ענין המשכן איז "ועשו לי מקדש ושכנתי בחוכם" בחור
כל אחד ואחד" 18), אז דער אויבערשטער איז שורה אין יעדער
אידן דורך דעם וואס ער מאכט א מקדש פון זיינע דברי הרשות.
און דערפאר איז עשיית המשכן א כפרה אויפן חטא עבודה זרה,
ווייל אין אים דריקט זיך אויס די אמיחית היחוד און חכלית
השליטה וההיפך פון עבודה זרה.

ד. בכדי צוקומען צו דער עבודה פון "בכל דרכיך דעהו"
דארף מען פריער אנהויבן מיט דער עבודה פון "וכל מעשיך
יהיו לשם שמים", און פון דעם קען מען שפעטער צוקומען צו
אמיחית היחוד - "בכל דרכיך דעהו", און דורך דעם ווערט
אויפגעטאן דער "ושכנתי בחוכם, בחור כל אחד ואחד".
פונקט ווי אין דער עבודה הפרטית פון יעדער אידן
דארף זיין א הכנה צום ענין המשכן (די עבודה פון "וכל
מעשיך יהיו לשם שמים" פאר "בכל דרכיך דעהו"), אקטואליז עס
אויף אין משכן הכללי: די אדנים זיינען געווען א יסוד און
א הכנה צו דעם בנין פון משכן.

און ווייל די אדנים זיינען נאר א הכנה צום משכן
(אין עבודה האדם, די בחינה פון קבלת עול פון מודה אני,
נאך פאר'ן דאווענען (עבודה) דאס פון דעם קומט מען צו
התחלת העבודה - לשם שמים) דריקט זיך אין זיי נאך נישט
אויס די אמיחית עומק ההבנה פון אחדות ה', און במילא זיינען
זיי נאך נישט קיין תיקון אמיתי אויפן חטא העגל, וויבאלד אז
דערמיט איז מען נאך נישט שולל אינגאנצן דעם עוד און ספל
צו אלקות,

17) העבודה של "לשם שמים" באה מחור ההכרה בענין יחוד ה'...
ואלקים, אשר כל ענין הצמצום הוא בשביל הגילוי, והעבודה
של "בכל דרכיך דעהו" מצד ההכרה אשר בהצמצום עצמו מחגלה
שלימותו ית', שאינו מוגבל ח"ו בבלי גבול, ויש לו כח גם
בגבול. (ממאמר ד"ה צנח חש"י). - מעלה "בכל דרכיך
דעהו" על העבודה דלשם שמים, נחבאר בארוכה לעיל בליקוט
לפ' תרומה. 18) שמות כה, ח. וראה לעיל ע' 248 בהערה 33.
19) ראה לעיל ע' 284 שהמציאות אנכי ולא יהי' לך הם דוגמת המח
והלכה דבהם - ב' ענינים, א) אברים כללים, שכוללים חיות
כל האברים (אבל מצד מעלה זו הרי מ"מ אינם אלא אברים).
ב) באברים אלו, השראת עצם השמה.

= 298 =

ווערן
אין
התחלה אין
יחוד
אין
התחלה
דקל'ן
ה

להי טארית יעק

- .. נאר די דברי הרשות אליין זיינען אויך ווערן קדושה ..
.. דארף מען פריער אנהויבן מיט דער עבודה פון
"וכל מעשיך יהיו לשם שמים", מן הקל אל הכבד, און
פון דעם ..
.. דארף זיין א הכנה צום ענין סדר אין עניני המשכן ..
.. א יסוד און א הכנה צו התחלה אין דעם בנין פון
משכן ..
.. זיינען נאר א הכנה צו יסוד און א התחלה בבנין
המשכן ..
.. נאך פאר'ן דאווענען (עבודה) דאס און ..
.. התחלת העבודה - לשם שמים ..
.. נאך נישט קיין תיקון אמיתי שלם אויפן חטא העגל ..
מחק את כל הערה 19

און דעריבער האבן זיך אין דער תרומה האדנים בא-
טייליקט נאר אנשים גדולים און נים נשים און קטנים, ווייל
אדנים זיינען נאך נים דער גאנצער אמת"ע תיקון אויף דעם
חטא וואס האט אנגעריסן אלעמען (אנדערש ווי ביי תרומה
המשכן, וואו אלע אידן האבן זיך משתתף געווען, ווייל דער
משכן איז א תיקון אויפן חטא עבודה זרה וואס האט אנגעריסן
אלע אידן).

ה. די ערקלערונג דערפון איז:

אין דער מצוה פון אמונה אין אחדות ה', און אזוי
אויך אין דער לא תעשה וואס אין דעם - "לא יהי' לך וגו'",
זיינען פאראן צוויי ענינים: (א) זיי זיינען פון די תרי"ג
מצוות (נאר מצו' זיינען מצוות כללית) און, ווי אלע מצוות,
האבן זיי א שייכות צו כחות פנימיים, אין וועלכע ס'אפז
דא אן אונטערשייד צווישן גדולים און קטנים; צווישן אנשים
און נשים. (ב) זיי רירן אן אין עצם הנשמה, און אין דעם
זיינען אלע אידן גלייך (19).

און אין דעם באשטייט דער חילוק צווישן תרומה
האדנים - "וכל מעשיך יהיו לשם שמים", און נדבת המשכן -
"בכל דרכיך דעהו": די עבודה פון לשם שמים רירט נאך נים
אן אין עצם הנשמה ממש, ווארעם מצד עצם הנשמה זיינען אידן
מיט דעם אויבערשטן פאראייניקט בתכלית היחוד, "ישראל
וקודשא בריך הוא כולא חד" (20), א איד דערהערט אז "אין
עוד מלבדו"; און וויבאלד אז זיין עבודה איז נאר לשם שמים
און עס איז נאך פארבליבן א ספלידיקע מציאות - איז א רא"י
אז ס'האט אים נאך נים אנגעריסן אין עצם, ובמילא איז
תרומה האדנים געווען א תיקון אויף דעם פרט פון חטא עבודה
זרה וואס האט אנגעריסן אין כחות פנימיים און אין וועלכע
עס זיינען פאראן חילוקים צווישן גדולים און קטנים וכו',
אבער די עבודה פון "בכל דרכיך דעהו" איז מצד עצם הנשמה,
דערפאר איז עס א תיקון אויף חטא עבודה זרה ווי ער האט
אנגעריסן אין עצם הנשמה, און אין דעם זיינען אלע אידן גלייך.

(משיחת ש"פ שמיני תשכ"ב)

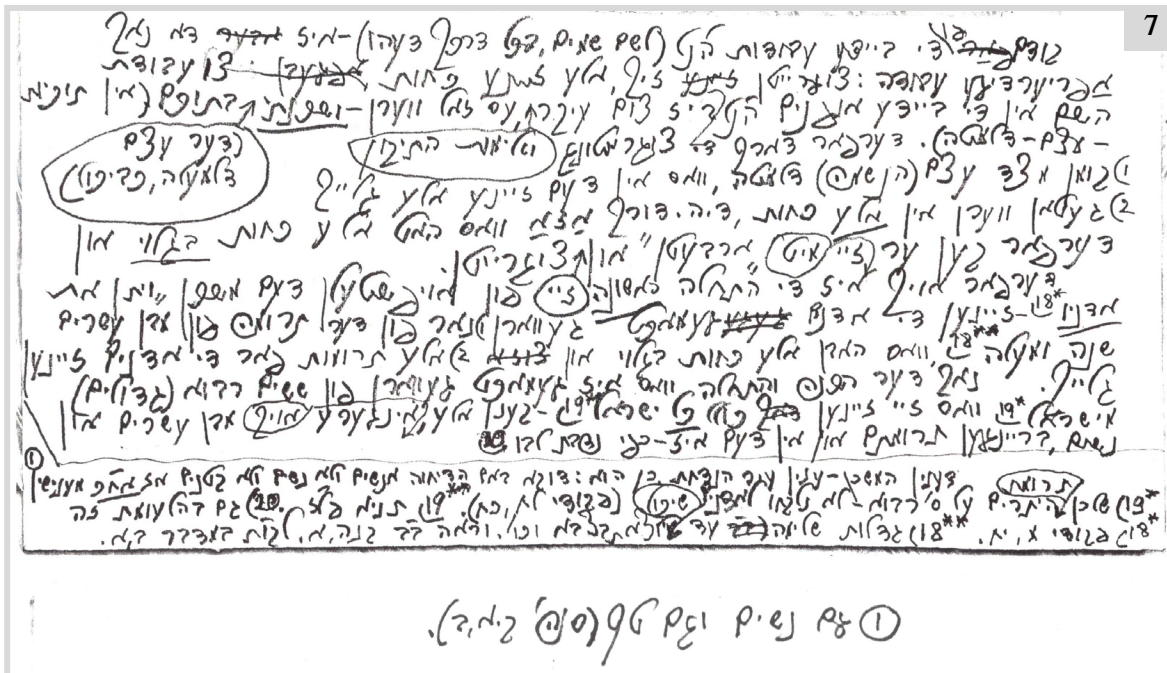
(19) ראה לעיל ע' 284 שהמצוה אנכי ולא יהי' לך הם דוגמת
המוח והלב. ובהם - ב' ענינים: (א) אברים כללים,
שכוללים חיות כל האברים (אבל מצד מעלה זו הרי מ"מ
אינם אלא אברים). (ב) באברים אלו, השראת עצם הנשמה.

(20) ראה זח"ג צג, רע"ב.

= 299 =

בס"ה: .. נאר זיינען מצוות כלליים כלליות ..
ומחק את סוף סעיף ד וכל סעיף ה

הגהה שני' - המשך

רשם מחדש בכתי"ק את סעיף ד הנ"ל:

פאר קודם פון די ביידע עבודות הנ"ל (לשם שמים, בכל דרכך דעהו) - איז **אפגע** דא נאך א פריערדיגע עבודה: צוגרייטן זיינע זיך, אלע זיינע כחות, **אפגעבן** צו עבודת השם אין די ביידע אופנים הנ"ל ביז צום עיקר ושלמות התיקון, עס זאל ווערן - **ושכנתי** (דער עצם דלמעלה, כביכול) בתוכם (אין תוכיות - עצם - דלמטה). דערפאר דארף די צוגרייטונג (1) קומן מצד עצם (הנשמה) דלמטה, וואס אין דעם זיינע אלע גלייך (2) געטאן ווערן אין **אלע** כחות, ד.ה. דורך אזא וואס האט אלע כחות **בגלוי** און דערפאר קען ער מיט זיי "ארבעטן" און זיי צוגרייטן.

דערפאר אויך איז די התחלה ראשונה פון אויפשטעלן דעם משכן "ויתן את אדניו" (18*) - זיינען די אדנים **געגע** געמאכט געווארן (1) נאר פון דער תרומה פון מבין עשרים שנה ומעלה (18*), וואס האבן אלע כחות בגלוי און **צווא** (2) אלע תרומות פאר די אדנים זיינען גלייך.

נאך דער הכנה והתחלה וואס איז געמאכט געווארן פון ששים רבוא (גדולים) מישראל (19*) וואס זיי זיינען **דאך** כולל כל ישראל (19*) - קענן אלע, אויך אינגערע מבין עשרים און נשים, בריינגען תרומתם און אין דעם איז - כפי נדבת לבו (20)

(18*) פקודי מ, יח.

(18**) גדלות שלימה (ב"פ עד שיכול לצאת בצבא וכו'. וראה ב"ב קנה, א. לקו"ת במדבר ב, א.

(19*) שלכן תרומת היתרים על ס' רבוא - לא נלקחו לאדנים (פקודי לח, כח).

(19**) תניא פל"ז.

(20) גם בהלעומת זה דענין המשכן - ענין עיר הנדחת כן הוא: דוקא באם הדיחוה אנשים ולא נשים ולא קטנים אז אח"כ מענישין גם נשים וגם טף (סנה' קיא, ב).

לקוטי שיחות
**PROJECT
LIKKUTEI
SICHOS**

Design & Layout:
ytmvdesign@gmail.com